

**Likabehandlingsplan/
Plan mot kränkande behandling
Skrattegi förskolor**

Deklaration

Ledningen för Skrattegi förskolor tar avstånd från alla tendenser till trakasserier och annan kränkande behandling. Barn, föräldrar och personal skall känna sig trygga i förvisningen om att inte bli utsatta för trakasserier eller kränkande behandling oavsett kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning eller funktionsnedsättning.

Ansvar

Ledning:

förskolechefen har det övergripande ansvaret för:

- Att all personal är insatt i likabehandlingsplanen.
- Övergripande information till föräldrar.
- Att föräldrar och personal får tid att reflektera över likabehandlingsplanen.

Förskollärare:

Förskollärare har förutom riktlinjerna i förskolans läroplan ansvar för:

- Att arbetslaget planerar avdelningens arbete utifrån Skrattegis värdebas och gemensamma likabehandlingsplan/plan mot kränkande behandling.

Arbetslagen:

Arbetslaget har förutom riktlinjerna i förskolans läroplan ansvar för:

- Att integrera likabehandlingsplanen i arbetet med barnen.
- Att likabehandlingsarbetet i barngruppen gör alla barn på avdelningen delaktiga.
- Att föräldrar är informerade om avdelningens likabehandlingsarbete.
- Att lyssna och ta tillvara föräldrarnas synpunkter och frågor.

All personal (pedagoger, kökspersonal, ledningspersonal) har ansvar för:

- Att utgå från Skrattegi förskolors gemensamma värdegrund och handlingsplan i frågor rörande likabehandlingsplanen.

Bakgrund

De styrdokument som ligger till grund för Skrattegi förskolors verksamhet är:

- **Förskolans läroplan (Lpfö-98).**
Läroplanen beskriver förskolans uppdrag. Den anger mål för förskolans arbetslag och riktlinjer för alla som arbetar i förskolan samt arbetslagets ansvar. Läroplanen beskriver vilka mål förskolan ska skapa förutsättningar för när det gäller arbetet kring normer och värden. Den tydliggör också vilket ansvar som vilar på varje pedagog, arbetslaget och alla som arbetar i förskolan.
- **Skrattegi förskolors värdegrund och handlingsplan.**
För att konkretisera de mål och riktlinjer som läroplanen tar upp har Skrattegi förskolor gemensamt arbetat fram en värdegrund och en handlingsplan. Värdegrunden är navet i Skrattegi förskolors strävan när det gäller att formulera en gemensam och konkret utgångspunkt kring normer och värden. Handlingsplanen beskriver ett tillvägagångssätt när det gäller att praktisera värdegrunden, till exempel när någon medarbetare upplever att samarbete eller kommunikation inte fungerar utifrån de intentioner som värdegrunden anger.
- **Olika forum**
De olika möten och tvärgrupper som ingår i Skrattegi förskolors organisation är en del av likabehandlingsarbetet. Arbetsklimat och förhållningssätt i arbetet behandlas kontinuerligt på husmöten, arbetsplatsträffar, planeringsdagar samt på medarbetarsamtal. Arbets- och förhållningssätt granskas regelbundet på arbetslagets handledning. Skrattegis förskolors olika forum tillgodoser personalens behov av delaktighet, samarbete och utveckling. All personal ska veta i vilka forum olika frågor kan behandlas.
- **Skrattegi förskolors årsplan.**
Årsplanen beskriver hur verksamhetsåret är upplagt i Skrattegi förskolor. Den är ett sätt att göra förskolans läroplan konkret i vardagsarbetet. Årsplanen skapar en kronologi i verksamhetsupplägget för att integrera de olika delarna av läroplanen. Årsplanens upplägg styr det pedagogiska arbetet. I årsplanen ingår också en regelbunden granskning av organisation och beslutseffekter i den egna verksamheten i och med att både utvärdering och planering ingår.

Delar i årsplanen som kan kopplas direkt till likabehandlingsplanen är:

- **Introduktion.** (Lpfö-98, normer och värden) Alla barn introduceras i och får på så sätt kunskap om förskolans grundverksamhet (förskolans umgänge, förskolans rutiner och förskolans lek och lärandemiljö=förskolans vardag). Detta lärande tar olika lång tid för individerna och pågår tills arbetslaget ser på gruppen att den har en förtrogenhet kring grundverksamheten på avdelningen
- **Tema: kompis** (Lpfö-98, normer och värden).
Pedagogerna introducerar alternativa sätt att hantera konflikter så som Turtagning, sätta stopp, göra förlåt, att hälsa på varandra. Pedagogerna uppmärksammar kompisbegreppet och olika etiska dilemman genom drama, lekar, samtal, rita eller på andra sätt formulera sig. Barnen skapar en gemensam värdegrundsträvan för umgänget på avdelningen genom att t.ex.

formulera och sedan rita vad som är snälla respektive dumma saker att göra gentemot varandra. Barnen får tid att reflektera över alternativa lösningar på konflikter, t.ex. hur kan man göra när man blir arg?

- **Portfolio** (Lpfö-98 Normer och värden, Utveckling och lärande, Barns inflytande).

Alla barn i Skrattegi förskolor har en portfolio. Där samlar pedagoger och barn material kring varje barns intressen och lärande. Portfolion stärker varje barns självförtroende och självkänsla i och med att materialet i den bekräftar varje individ oavsett kön, etnisk bakgrund, religions eller funktionsnedsättning.

- **Barnintervjuer** (Lpfö-98, Barns inflytande).

Barnen får varje hösttermin berätta hur de trivs och vad de tycker är roligt eller inte roligt på deras avdelning. Till de äldre barnen (3-5-åringar) använder vi en speciellt anpassad barnintervju. Frågorna arbetas fram av pedagogerna på avdelningen och föräldrarna tar hem formuläret och är intervjuare. Barnen görs delaktiga genom att de kan kryssa för en glad eller ledsen gubbe och det finns utrymme att skriva ned eventuella kommentarer från barnen till varje fråga. De berättar också i intervjun vad de vill lära sig. De intresseområden barnen tagit upp i intervjuerna blir sedan underlaget till olika teman på vårterminen.

- **Barnutvärdering** (Lpfö-98 Barns inflytande).

Barnen utvärderar sin avdelning genom att fotografera eller rita det som de upplever som roligt på avdelningen. De äldsta barnen sitter med på avslutningssamtalet/utvecklingssamtalet på vårterminen och visar personal och föräldrar sin portfolio.

Utgångspunkt vid åtgärder kring kränkande behandling.

Utgångsposition när det gäller åtgärder för kränkande behandling är Skrattegis förskolors värdegrund och handlingsplan. Hos barnen är den sociala utvecklingen ett stort och grundläggande lärande. Barn befinner sig ofta i situationer där kränkande behandling kan uppstå, det handlar ofta om konflikter i leken när man inte förstår varandra, att bli utesluten/inte få vara med, regler i subkulturer utanför pedagogernas kontroll. Kränkningarna kan vara både verbala och fysiska. I Skrattegi förskolor ser vi den sociala utvecklingen hos varje barn som ett lärande bland lärande i grunden för ett livslångt lärande. Inget sker av sig själv. Pedagogerna introducerar alternativa handlingsmönster för de yngsta barnen så att de lär sig att hantera sig själv (känslor och impulser) i relation med omvärlden. Skrattegi förskolor har valt att jobba med följande "verktyg":

- Att lära sig hälsa på varandra
- Att lära sig vänta på sin tur
- Att lära sig säga stopp/att lära sig lyssna när någon säger stopp
- Att lära sig hur man "gör förlåt", hur man kan återskapa vänskap

Dessa alternativ återkommer pedagogerna till under barnens hela förskoletid så att barnen får möjlighet att bearbeta, fördjupa och förfinas under förskoleåren. Tanken är att barnen i gruppen tar över och växer i sin självständighet under sin förskoletid. Att de tillsammans under förskoletiden får möjlighet att bearbeta och söka egna kreativa tillvägagångssätt.

Skrattegi förskolors värdegrundssträvan och Handlingsplan

Värdegrund	Handlingsplan
Vår gemensamma strävan är att: <i>Varje barn, förälder, kollega och besökare skall känna sig sedd, hörd, bekräftad, respekterad och delaktig.</i> Alla som arbetar i Skrattegi förskolor har ett personligt ansvar för vår gemensamma trivsel. Detta sker genom att var och en strävar efter att: • Se möjligheterna i vårt arbete• Se samarbetet som en förutsättning för vår gemensamma utveckling• Alltid prata med den det berör	Förutsättningarna för att vår gemensamma värdegrund skall fungera är att vi kan hantera synpunkter, irritation och konflikter som uppstår i vår verksamhet, detta är en möjlig väg: 1. Tänk efter vad du vill säga utifrån ett professionellt perspektiv.2. Prata med den det berör eller ta upp frågan i lämpligt forum. Om detta inte leder till något resultat kan du gå vidare genom att: 3. Konsultera förskolechef och bestäm hur du vill gå vidare4. Förskolechef sammankallar till möte med alla inblandade och beslutar hur man skall gå vidare.5. Som sista utväg kan förskolechefen initiera extern konsultation

Åtgärder när barn utsätter ett annat barn för kränkande behandling

1	Den personal som ser att något barn utsätts för kränkande behandling ska alltid ingripa.
2	Genomför samtal med inblandade parter, visa på alternativa handlingsätt
3	Informera föräldrar vid behov
4	Gör upp en handlingsplan utifrån Skrattegis blankett för handlingsplan vid behov
5	Dokumentation av samtal med olika parter (förutom handlingsplan)

Kollega som utsätter annan kollega för kränkande behandling

Se Skrattegi förskolors värdegrund och handlingsplan

När vi ser eller att det kommer till vår kännedom att barn utsätts för kränkande behandling av vuxen

1 Den personal som ser att något barn utsätts för kränkande behandling ska alltid ingripa.

2 Personal i förskolan har anmälningsskyldighet (Socialtjänstlagen 14 kap. 1§)

3 Samtal med berörda parter där man informerar om anmälningen och hur vi går vidare

Främjande arbete

Utgångspunkt: Familjer och barn

Alla familjer är välkomna till Skrattegi förskolor. Det innebär att vi skall vara öppna och behandla alla lika oavsett olikheter i familjernas bakgrund och sätt att leva. De ramar vi har i vår verksamhetsutövande när det gäller likabehandling är:

- **Lagen om anmälningsskyldighet och tystnadsplikt.**
- **Skollagen kap. 6 Åtgärder mot kränkande behandling. Ändamål och tillämpningsområden**
- **Förskolans läroplan, Lpfö-98**
- **"Allmänna råd och kommentarer" Skolverket**
- **Skrattegis värdegrund och handlingsplan**

Personal på förskolan är, enligt lagen om anmälningsskyldighet, "skyldiga att genast till socialnämnden anmäla om de i sin verksamhet får kännedom om något som kan innebära att socialnämnden behöver ingripa till underårigs skydd". "En lärare, förskollärare eller annan personal som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till förskolechefen eller rektorn. En förskolechef eller rektor som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till huvudmannen. Huvudmannen är skyldig att skyndsamt utreda omständigheterna kring de uppgivna kränkningarna och i förekommande fall vidta de åtgärder som skäligen kan krävas för att förhindra kränkande behandling i framtiden" (skollagen kap6 § 10).

Läroplanen beskriver i sina mål i kapitlet normer och värden vad förskolan skall sträva efter och i riktlinjer i samma kapitel, vilket ansvar som vilar på alla som arbetar i förskolan. Vår egen värdegrund uttrycker att "Vår gemensamma strävan är att: *Varje barn, förälder, kollega och besökare skall känna sig sedd, hörd, bekräftad, respekterad och delaktig*". Det innebär att vi i vår yrkesutövning inte har rätt att värdera eller tolka hur familjerna väljer att leva.

Förskolans upptagningsområde kan se olika ut när det gäller familjernas bakgrund. Personalen i förskolan ska vara öppna och kunniga på att möta familjer och barn från alla familjer, till exempel barn och föräldrar med olika etniskt ursprung, barn till homosexuella föräldrar, barn till föräldrar från skiftande religiösa uppfattningar. Barn med funktionsnedsättning skall behandlas likvärdigt i barngruppen. Pojkar och flickor skall behandlas likvärdigt i barngruppen. Oavsett om förskolan verkar i ett relativt homogent område så att barnen kanske inte upplever en del olikheter påtagligt i sin vardag så växer de upp i ett samhälle där likheter och olikheter finns. Detta faktum gör det angeläget för oss att hitta sätt att uppmärksamma, lyfta fram och ge barnen möjlighet att på olika sätt formulera och ge uttryck för sina funderingar och tankar kring normer och värden i gruppen och allmänt. Detta sker främst genom att alla i personalgruppen får utveckla och fördjupa sin medvetenhet och kunskap kring diskriminering och kränkande behandling.

Utgångspunkt: Likabehandling oavsett kön

Alla barn, föräldrar, kollegor och besökare är välkomna i Skrattegi förskolor och ska behandlas jämlikt oavsett kön. I detta arbete är vi noga med att följa en demokratisk ordning där alla medarbetare är delaktiga i det pedagogiska arbetet. Skrattegi förskolor fokuserar på att skapa en gemensamt normkritisk utgångspunkt för det pedagogiska arbetet. Det innebär att pedagogerna var och en och tillsammans i arbetslagen utmanar tänkandet och handlandet kring frågor kopplade till könsroller. I Skrattegi förskolors likabehandlingsplan/plan för kränkande behandling ingår att pedagogerna kartlägger, planerar och utvärderar arbetslagets arbete kring könsroller och könsmonster i barngruppen.

Viktiga faktorer i likabehandlingsarbetet kring könsroller är att arbetslagen:

- Introducerar normer och värden i en förskolegrupp så att barnen får möjlighet att bearbeta allas lika värde, identitet, kompisskap, konflikthantering.
- Introducerar grundverksamheten, avdelningens rutiner och omsorg så att alla barn känner sig delaktiga, självständiga och ansvarsfulla i vardagen
- Skapar en lek och lärandemiljön som är planerad så att den skapar intresse hos alla barn oavsett kön.

Arbetet kring denna fråga följs upp av avdelningsansvariga på avdelningsmöten och av Skrattegis ledning på handledning, Apt-möten, planerings- och utbildningsdagar.

Utgångspunkt: Likabehandling oavsett etnisk tillhörighet eller religionsuppfattning

Alla barn, föräldrar, kollegor och besökare är välkomna i Skrattegi förskolor och ska behandlas jämlikt oavsett etnisk tillhörighet eller trosuppfattning. På personalmöten, planeringsdagar och i olika arbetsgrupper diskuterar vi hur vi firar olika traditioner. I arbetslagens uppdrag ligger att utifrån förskolebarnens åldersnivå diskutera fram lämpliga åtgärder för att lyfta fram, uppmärksamma och skapa utrymme i vardagsarbetet kring det multietniska samhället.

Utgångspunkt: Likabehandling oavsett sexuell läggning

Alla barn, föräldrar, kollegor och besökare är välkomna i Skrattegi förskolor och ska behandlas jämlikt oavsett sexuell läggning. Skrattegi förskolor lägger sig inte i hur de

olika familjerna väljer att leva. Vi strävar efter en öppenhet gentemot alla familjeformer. Varje barn i Skrattegi förskolor skall bekräftas utifrån sin egen familjesammansättning. Detta sker bland annat genom att barnen under sin tid i Skrattegi förskolor får möjlighet att på olika sätt bearbeta likheter och olikheter i olika familjebildningar. De yngsta barnen har från det att de skolas in sina hemmasidor i portfolion. De större barnen får rita sina familjer och berätta för varandra.

Utgångspunkt: Likabehandling oavsett funktionsnedsättning

Alla barn, föräldrar, kollegor och besökare skall behandlas lika i Skrattegi förskolor och ska behandlas jämlikt oavsett funktionsnedsättning.

Alla barn ska beredas möjlighet att:

- Utvecklas i sin egen takt, utifrån sin egen förmåga och sina egna intressen.
- Bli introducerade i förskolans grundverksamhet.
- Stärkas i sitt självförtroende, sin självkänsla.
- Utveckla sin självständighet.
- Utvärdera sin vardag på förskolan.

Alla barn som är i behov av extra stöd ska, i samråd med föräldrarna, erbjudas en handlingsplan.